

Op pad in Nieuwe Driemanspolder

WANDELAARS ONTDEKKEN WATERBEHEER

In werkgebieden van waterschappen valt voor wandelaars verrassend veel te beleven. Zelfs midden in de Randstad. De Delftse wandelroutemakers Cock Hazeu en Peter Kuiper laten wandelaars ontdekken wat waterbeheer inhoudt. Op pad door de Nieuwe Driemanspolder bij Zoetermeer.

TEKST CORIEN LAMBREGTSE
BEELD ISTOCK, E.A.

W

‘Niemand staat erbij stil dat we op deze plek op 4,50 meter onder zeeniveau zitten’

Cock Hazeu

Peter Kuiper

Ze kennen haast alle polders, ringvaarten, wandelpaden en hek-overstapjes in het gebied tussen Den Haag, Zoetermeer, Delft en Rotterdam. Cock Hazeu, econoom-onderzoeker, en Peter Kuiper, expert steden-, weg -en waterbouw, hebben sinds hun pensioen een halve weektaak aan het ontwerpen, uitzetten, beschrijven en controleren van wandeltochten, het verzamelen van informatie bij ‘kijkpunten’ en het maken van wandelgidsen.

De afgelopen jaren hebben ze meer dan 30 ‘flinke rondwandelingen’ in de Randstad uitgezet: tochten van zo’n 15 kilometer, te vinden in de wandelgidsen: ‘Wandelen in Delfland’, ‘Wandelen in Rijnland’ en ‘Wandelen in Schieland en de Krimpenerwaard’.

Wandelen dichtbij

Een van hun favoriete wandelingen staat nog niet eens in een boekje, want het gebied is net een jaar open voor publiek: de net aangelegde Nieuwe Driemanspolder. Een gebied van ruim 300 hectare tussen Zoetermeer, Leidschendam-Voorburg en Den Haag. De routebeschrijving is al wel te vinden op Wandelzoekpagina.nl.

“Ons motto is ‘Wandelen dichtbij’. Wij willen laten zien dat je ook in de

Randstad prachtig kunt wandelen”, vertelt Cock Hazeu aan een picknicktafel midden in de Nieuwe Driemanspolder, met uitzicht op de plas, het kerngebied in de polder. Zijn wandelmaat Peter Kuiper pakt intussen de thermoskan uit z’n rugzak, schenkt koffie in en deelt stevige koeken uit. “Zo doen we dat bij elke wandeling. We maken er iets leuks van.”

Aan de noordkant van het gebied is de Molendriegang van Stompwijk te zien: drie molens die tot 1951 in bedrijf waren, maar nu alleen worden ingezet als de nood aan de man is. Aan de westkant de skyline van Leidschenveen, aan de oostkant Zoetermeer.

Af en toe passeert een wandelaar met verrekijker of fototoestel met megateleens. Aan de overkant van de plas is een vogelkijkhut waar mensen naar vogels staan te turen: weidevogels, zwanen en eenden, maar vandaag vooral grote Canadese ganzen, met net uit het ei gekropen kuikens. De beplanting is jong. Alles moet nog groeien. De net aangeplante boompjes doen het dapper, maar zijn niet allemaal aangeslagen. Camping De Drie Morgen ligt nog open en bloot. Ook daarom heen moeten de hagen en bomen nog groeien.

Langs Meerpolder en skischans

Vanaf station Zoetermeer loop je er >

'Wandelen is anders leren kijken'

Molendriegang van Stompwijk

zo naar toe: langs de woondekken van architect Jan Sterrenberg in de wijk Buytenweg de Leyens, door het Buytenpark, naar het graspad op de Meerdijk. De routebeschrijving en de informatieborden langs het pad vertellen alles wat belangstellende wandelaars over het gebied willen weten. Voor Hazeu geeft dat het wandelen meerwaarde. "Wandelen is anders leren kijken."

Links van het dijkje ligt de Zoetermeerse skischans: een opvallende landmark die van heinde en verre te zien is. Rechts van het dijkje een prachtig uitzicht op de weidse, zo'n 2 meter lager gelegen groene Meerpolder, een van de oudste droogmakerijen van Nederland. Er lopen koeien, een rij bomen geeft een weg aan; de horizon is verrassend schoon en leeg. In de watergang naast de Meerdijk staat een waarschuwbord: 'Voorkom dat huisdieren hier te water gaan.' Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft vallen geplaatst om muskusratten te bestrijden.

Na enkele klaphakjes stuit het dijkje op een zichtbaar nieuw waterbouwkundig kunstwerk in de gekanaliseerde Limietsloot. De eenvoudige naam staat er met grote letters op: Inlaatwerk. En daar begint het verhaal van de Nieuwe Driemanspolder.

Piekberging

Tot 2017 was dit gebied een diepe, ontevende agrarische polder. In de

drie jaren daarna is het gebied volledig op de schop gegaan voor het grootste project dat het Hoogheemraadschap van Rijnland, met steun van de provincie Zuid-Holland en omliggende gemeenten, ooit heeft ondernomen: de realisatie van een piekberging. De nieuwe polder vormt een belangrijke schakel in de waterveiligheid van het hele Rijnlandgebied en wordt tegelijkertijd benut als natuur- en recreatiegebied. In februari 2021 werd de Nieuwe Driemanspolder officieel opengesteld, juist toen er ijs lag. De nieuwe polder bleek meteen ook een prachtige schaatsplas.

De piekberging is een omdijkte polder die als tijdelijke uitlaatklep kan dienen als er zoveel regenwater valt dat de boezemgemalen het water niet tijdig weg kunnen krijgen. In dat geval worden de stuwen in twee inlaten neergelaten. Het water stroomt dan via de Ringsloot en de Limietsloot met 1 kuub per seconde richting de polder. Het water gaat zelfs onder water door: de Limietsloot voert het water onder het aquaduct van de Voorwegwetering door. Zo'n waterwerk is zelfs voor Nederland een unicum.

In twee dagen tijd stroomt de polder vol. Het waterpeil stijgt van 4.50 meter onder NAP naar 3.40 meter onder NAP. Zodra het kan, wordt het water via de westzijde van het gebied afgevoerd. Het duurt tien dagen voor de piekberging weer leeg is.

Meer wandelmogelijkheden

Al dit soort informatie kom je te weten als je de wandelroutes van Hazeu en Kuiper loopt. Ze hebben geregeld contact met de waterschappen en hoogheemraden in de gebieden waar ze routes ontwerpen. "We geven de waterschappen graag de kans om informatie over waterbeheer en waterveiligheid met wandelaars te delen. Waterveiligheid is voor de meeste Nederlanders heel vanzelfsprekend. Niemand staat erbij stil dat we bijvoorbeeld op deze plek op 4,50 meter onder zeeniveau zitten. Dat we daar zo rustig onder zijn, is omdat we erop vertrouwen dat de waterkeringen op orde zijn."

Het werk van de waterschappen is dus ontzettend belangrijk, zegt Hazeu: "Het is niet voor niets dat er om de vier jaar verkiezingen voor waterschapbesturen worden gehouden en dat de waterschappen een eigen belasting heffen. Toch hebben veel mensen maar weinig belangstelling voor de waterschappen. Het is echt een uitdaging voor de waterschappen om het publiek te vertellen waar ze mee bezig zijn en wat daarvoor nodig is."

Hazeu en Kuiper merken dat de waterschappen wandelaars een belangrijke doelgroep vinden en ervoor open staan om de wandelmogelijkheden in hun werkgebieden te verbeteren en uit te breiden. Ook omdat steeds meer mensen het plezier van wandeltochten ontdekken.

(Advertentie)

Kuiper: "Het is vaak eenvoudig en relatief goedkoop om bij werkzaamheden aan een dijk of kade ook een voetpad aan te leggen of een overstapje over een hek te maken. Het punt is vooral dat het op tijd bedacht moet worden. Daar denken organisaties als Wandelnet en wandelroutemakers zoals wij graag over mee. Ook over de informatieborden die de waterschappen bij waterwerken plaatsen. Soms zou die informatie nog wel wat publieksvriendelijker kunnen." Voor wandelaars heeft hij het advies om bij de waterschapsverkiezingen ook te kijken of partijen in hun programma iets zeggen over wandelpaden en voorzieningen in waterschapsgebieden. "Het is een klein puntje, maar het zegt iets over de visie op de omgeving en de relatie met de bewoners en gebruikers van een gebied."

Op naar de Hollandse Delta

De wandelroute gaat langs de camping terug naar Zoetermeer, via de karakteristieke burgemeester Waaijerbrug. De brug werd in 2013 gebouwd en vormt de verbinding tussen de Nieuwe Driemanspolder, het Westerpark en het Buytenpark. Voor het ontwerp werd een prijsvraag uitgeschreven. Architect Syb van Breda ontwierp een brug bestaande uit 38 stalen onderdelen met lampachtige lantarenpalen, voorzien van zonnecellen. De brug werd uitgevoerd in cortenstaal. Hazeu: "De roestkleur leverde de brug de bijnaam 'Rusty' op".

Aan de overkant van de brug begint de bebouwde kom van Zoetermeer. Daarna gaat de route via het Westerpark terug naar Station Zoetermeer.

Voor Hazeu en Kuiper is het wandelen nog lang niet afgelopen. Ze werken alweer aan een volgende wandelgids: routes op de Zuid-Hollandse eilanden: de polder- en kustgebieden onder Rotterdam, het werkgebied van waterschap Hollandse Delta. De tochten liggen nog steeds op een afstand die goed te bereizen is voor mensen uit de Randstad. "Wij houden ons aan ons motto: 'Wandelen Dichtbij'." •

Zin gekregen om te wandelen? De route 'Zoetermeer de Nieuwe Driemanspolder' is te vinden op Wandelzoekpagina.nl. De routebeschrijving en GPS-track zijn gratis te downloaden. De wandelkaart (normaal € 2,50) is tot en met 24 augustus gratis te downloaden. De andere routes van Hazeu en Kuiper zijn hier eveneens te vinden. De drie wandelgidsen: Wandelen in Delfland, in Rijnland en in Schieland en de Krimpenerwaard, zijn uitgegeven door uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

GEA komt naar u toe!

Test de nr. 1 decanter voor slibontwatering.

Onze centrifuge zorgt voor de best denkbare resultaten bij communale slibontwatering en de ontwatering van mest en digestaat. De hoogst mogelijke g-krachten leiden tot de droogste koek én leveren het schoonste centraat op. Test en ervaar het zelf wat deze technologie aan voordelen biedt! Wij komen bij u langs op locatie met onze mobiele GEA Biosolids Decanter.

→ Maak nu een testafspraak:

E Steven.deBoer@gea.com

M +31 6 2112 8190

GEA.com/nederland

GEA Engineering
for a better
world.